

“Фонетика” илендә

**Тамыр, ясалма, сузык, жөмлә,
синоним, антоним, калын, исем,
фигыль, сингармонизм, тартык,
яңгырау, саңгырау.**

Тартык авазлар

Тартык авазлар һәм хәрефләр

Татар телендә **28 тартык аваз** бар.

Яңгырау тартык авазлар: [б],[в], [г],[гъ],[д],[ж],[ж],[з] [л],[м],[н],[н],[й],[р],[w]

Саңгырау тартык авазлар: [п],[ф],[к],[къ],[т],[ш],[ч],[с] [ц],[щ],[х],[һ],['] (һәмзә)
парлы парсыз

[ц],[щ] авазлары рус теленнән кергән сүзләрдә генә кулланыла

Тартык авазлар язуда

б, п, в, ф, г, к, д, т, ж, ш, ж, ч, з, с, л, м, н, ң, й, р, ц, щ, х, һ
хәрефләре белән белдерелә

[гъ],[къ],[w],['] авазлары өчен махсус хәрефләр юк.

Гата – [гъата] кар – [къар] ватан – [wатан]

дәү – [дәw] мәсьәлә – [мәс'әлә]

Тартык авазлар **тавыш** һәм **шаудан** яки **шаудан гына** торалар

“Әкиятләрне беләсеңме”

1. “Ак аю” –	□ “Ак бүре”
2. “Үги малай” –	□ “Үги кыз”
3. “Өч әби” –	□ “Өч кыз”
4. “Гөлчирә” –	□ “Гөлчәчәк”
5. “Куян малае” –	□ “Куян кызы”
6. “Төлке белән
үрдәк” –	□ “Төлке белән каз”

”Ахыры бар, башын тап”

□ . ЧЫК	□ . чак	. ке
□ . . ЧЫК	□ . . чак	. . ке
□ . . . ЧЫК	□ . . . чак	. . . ке
□ ЧЫК	□ чак	 ке

“Артык хәрефне тап”

1) ә, ү, ж, ө, и

2) б, д, г, к, м

3) м, н, ң, һ

4) в, л, һ, ә, ч

5) ч, ш, л, к, т

Перфокарталар белән эш

Тартыклар	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Яңгырау	*				*		
Саңгырау		*		*		*	
Борын			*				*

“Жырны таны”

Бс кзм, пп.

Сн бсмсң, мн бсм.

Ие аа эдеә

И ә иее аа.

“Әпипә”

Бас кызым, Әпипә.
Син басмасаң, мин басам.
Синең баскан эзләреңә
Мин дә китереп басам.

Дәү әнием

- Әниемнең әнисе
- Әбием була минем.
- Әби генә түгел ул
- Ул минем дәү әнием.
-
- Ак ефәктәй чәчләрен
- Ул тарап куя үреп,
- Чисталыкка өйрәнәм
- Мин дә аңардан күреп.
- Кызыклы әкиятләр
- Сөйли кичләрен безгә,
- “Бәбкәм”, – диеп иркәләп
- Эндәшә үзебезгә.
-
- Тәмле ашлар пешерә,
- Матур гөлләр үстерә,
- Өебезнең нуры ул,
- Барыбыздан олы ул.

Ә.Бикчәнтәева

“Әннә”, “әни”, “инәй”, “анам” диләр,

Ничек дәшү якын анага?

Безнең якта зурлап “әнкәй”, диләр,

Башым иям бары аңарга.

Л.Дәүләтова

Өй эше.

1.39 нчы бит, 85 нче күнегү.

2. Энилэр турында 2 мәкаль язып алырга,
яңгырау тартыклар астына бер, саңгырау
тартыклар астына ике сызык сызарга.